

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government

Ministria e Punëve të Brendshme /Ministarstvo Unutrašnjih Poslova / Ministry of Internal Affairs

AGJENCIA E KOSOVËS PËR FORENZIKË

Kosovska Agencija za Forenziku | Kosovo Agency on Forensic

UDHËZIM ADMINISTRATIV
Nr.05/2016-AKF
PËR PROCEDURAT SHKENCORE PËR AKREDITIM KONFORM STANDARDEVE NDËRKOMBËTARE DHE AFATET
PËR AKREDITIM

ADMINISTRATIVE INSTRUCTION
No.05/2016-KFA
ON THE SCIENTIFIC PROCEDURES FOR ACCREDITATION IN COMPLIANCE TO INTERNATIONAL STANDARDS
AND THE TIME LIMITS FOR ACCREDITATION

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO
Br. 05/2016-KAF
ZA NAUČNE PROCEDURE ZA AKREDITACIJU SHODNO SA MEĐUNARODNIM STANDARDIMA I VREMENSKIM
ROKOVIMA ZA AKREDITACIJU

Kryeshefi Ekzekutiv i Agjencisë së Kosovës për Forenzikë, Në mbështetje të nenit 10, paragrafi 1 dhe 2 dhe nenit 23, paragrafit 2, nenparagrafi 2.2 të Ligjit nr.04/L-064 për Agjencinë e Kosovës për Forenzikë,(GZ Nr. 25, me datë 14.11.2011), Nxjerrë: UDHËZIM ADMINISTRATIV Nr.05/2016 PËR PROCEDURAT SHKENCORE PËR AKREDITIM KONFORM STANDARDEVE NDËRKOMBËTARE DHE AFATET PËR AKREDITIM Neni 1 Qëllimi Ky udhëzim rregullon mënyrën, procedurat dhe afatet kohore të akreditimit të metodave shkencore të aplikuara nga Laboratorët e Agjencisë së Kosovës për Forenzikë, dhe afatet kohore për akreditim sipas standardit ndërkombëtar për akreditimin e laboratorëve testues dhe kalibrues.	Chief Executive Officer of the Kosovo Agency for Forensics, Pursuant to Article 10 , paragraph 1 and 2 and Article 23 , paragraph 2 , subparagraph 2.2 of the Law No.04 / L - 064 on Kosovo Forensic Agency (OG no. 25 , dated 14.11.2011) Issued : ADMINISTRATIVE INSTRUCTION No.05/2016 ON THE SCIENTIFIC PROCEDURES FOR ACCREDITATION IN COMPLIANCE TO INTERNATIONAL STANDARDS AND THE TIME LIMITS FOR ACCREDITATION Article 1 Purpose This instruction regulates the procedures and deadlines for accreditation of scientific methods applied by laboratories Kosovo Agency for Forensics and deadlines for accreditation according to international standards for the accreditation of testing and calibration laboratories.	Izvršni Direktor Kosovske Agencije za Forenziku, Na osnovu člana 10. stav 1. i 2. i člana 23. stav 2, tačka 2.2 Zakona br.04 / L - 064 o Kosovu sudsku Agencije forenziku (Sl br. 25 , od 14.11.2011) Izdaje : ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO Br. 05/2016 ZA NAUČNE PROCEDURE ZA AKREDITACIJU SHODNO SA MEĐUNARODNIM STANDARDIMA I VREMENSKIM ROKOVIMA ZA AKREDITACIJU Član 1 Svrha Ova direktiva reguliše procedure i rokove za akreditaciju naučnih metoda primenjuju u laboratorijama Kosovska agencija za forenziku i rokovima za akreditaciju u skladu sa međunarodnim standardima za akreditaciju laboratorija za ispitivanje i laboratorija za etaloniranje.
---	---	--

Neni 2 Fushëveprimi Dispozitat e këtij udhëzimi do të zbatohen nga Agjencia e Kosoves për Forenzikë për fushën e akreditimit të laboratorëve-divizioneve.	Article 2 Scope The provisions of this Directive shall apply from Kosovo Forensic Agency for Laboratory Accreditation field - divisions.	Član 2 Obim Odredbe ovog uputstva se primenjuju od Kosovske sudsku Agencije za akreditaciju laboratorija field- divizije.
Neni 3 Përkufizimet 1 Shprehjet e përdorura në këtë udhëzim kanë këtë kuptim : 1.1. “AKF” nënkupton Agjencinë e Kosovës për Forenzikë; 1.2. "Akreditim" nënkupton procedurën e njohjes zyrtare, të kompetencës së një organi për vlerësimin e konformitetit në përputhje me standardet dhe me rregullat teknike për të kryer detyra, si: testim, kalibrim, certifikim ose inspektim; 1.3. "Certifikatë akreditimi" nënkupton një dokument ose një tërësi dokumentesh zyrtare që e deklaroon akreditimin për një fushë të caktuar;	Article 3 Definitions 1. In this instruction the following terms shall have the following meaning: 1.1. “KFA”- shall mean Kosovo Forensics Agency; 1.2. “Accreditation” – shall mean the procedure of official recognition, of the competence of one body for evaluation of the conformity in accordance with standards and technical rules for performance of duties such as: testing, calibration, certification or inspection; 1.3. “Certificate of Accreditation” - shall mean a document or a set of official documents that declare the accreditation for a certain area;	Član 3 Definicije 1. Na ovom uputstvu dole pomenuti izrazi imaju ovo znacenje: 1.1. KAF” podrazumeva Kosovsku Agenciju za Forenziku; 1.2. "Akreditacija" podrazumeva proceduru zvaničnog priznanja, nadležnosti jednog organa za procenu kofirmisanja u skladu sa tehničkim standardima i pravilima za izvršavanje obaveza, kao: tsetiranje, kalibraciju, sertifikaciju ili inspekciju; 1.3. "Sertifikacija akreditacije" podrazumeva jedan dokumenat ili celinu zvanične dokumentacije koja deklarise za jednu određenu oblast;

1.4. "Certifikim" nënkupton veprimtarinë e një pale të tretë që e provon konformitetin me kërkesat e përcaktuara për produktet, për proceset, për sistemet ose për personat; 1.5. "Drejtoria Akredituese" nënkupton organin e ngarkuar me ligj që e udhëheq sistemim e akreditimit dhe e vlerëson procedurën e akreditimit; 1.6. "Emblema e akreditimit" nënkupton emblemën e miratuar nga Drejtoria e Akreditimit që përdoret nga organi për vlerësim të konformitetit për të treguar se është i akredituar; 1.7. "ISO" nënkupton Organizatën Ndërkombëtare të Standardizimit; 1.8. "Laboratorët" nënkupton divizionet e caktuara në kuadër të AKF-së që merren me veprimtari shkencore të ekspertimit; 1.9. "Metodat" nënkupton veprimet shkencore që aplikohen nga njësitet e caktuara në kuadër të AKF-së gjatë kryerjes së ekspertimit;	1.4. "Certification" - shall mean the activity of a third party that proves the conformity with the requirements set for products, for processes, for systems or for persons; 1.5. "Accreditation Directory" – shall mean the body entrusted by the law which leads the system of accreditation and evaluates the accreditation procedure; 1.6. "Accreditation Emblem" – shall mean the approved emblem by the Directory of Accreditation that is used by the body for evaluation of conformity in order to prove that it is accredited; 1.7. "ISO" – shall mean the International Standardization Organisation; 1.8. "Laboratories" – shall mean the certain units within the KFA framework dealing with scientific activities of expertises; 1.9. "Methods" – shall mean rules applied by the ISO-s for accreditation of testing and calibration laboratories;	1.4. "Sertifikacija" podrazumeva delovanje jedne trece strane koja ispitiva konfirmisanje sa utvrđenim zahtevima za proizvode, procese, za sisteme ili za lica; 1.5. "Uprava Akreditovanja" podrazumeva organ koji je zakonom zaduzen da rukovodi sistemom za akreditaciju i procenjuje proceduru akreditacije; 1.6. "Grb (emblema) akreditacije" podrazumeva grb usvojen od strane Uprave Akreditovnja koja se koristi od strane organa za procenjivanje konformiteta da bi dokazao da je akreditova; 1.7. "ISO" podrazumeva Međunarodnu Organizaciju Standardizacijet; 1.8. "Laboratori" podrazumeva utvrđene jedinice u okviru KAF-a koji se bave sa anucnim delovanjem ekspertize; 1.9. "Metode" podrazumeva naucna delovanja koje se apliciraju u okviru KAF-a prilikom izvršavanja ekspertize;
--	--	--

1.10. **"Standardi"** nënkupton rregullat e aplikuara nga ISO –ja për akreditimin e Laboratorëve testues dhe kalibrues;

1.11. **"Zgjerim i akreditimit"** nënkupton procesin e shtimit të numrit të shërbimeve të akredituara ose të fushës së akreditimit.

Neni 4 Procedurat e akreditimit

1. Për akreditimin e metodave do të zbatohet Ligji për Akreditim dhe standardet ndërkombëtare për akreditimin e laboratorëve testues dhe kalibrues.

2. Kërkesa për akreditimin e metodave i bëhet Ministrisë së Tregtisë dhe Industrisë, përkatësisht Drejtorisë për Akreditim nga Kryeshefi Ekzekutiv i AKF-së.

3. Kur Drejtoria e Akreditimit vlerëson se AKF-ja, i plotëson kërkesat sipas standardeve dhe dokumenteve të tjera vendore dhe ndërkombëtare, e lëshon certifikatën e akreditimit.

1.10. **"Standard"**- has the meaning of the rules applied by ISO for accrediting the laboratories for testing and calibration.

1.11. **"Expansion of Accreditation"** – shall mean the process of adding the number of accredited services or accreditation area.

Article 4 Accreditation Procedures

1. For accreditation of methods shall be applied the legal provisions of the Law on Accreditation and International Standards for accreditation of testing and calibration laboratories.

2. The request for accreditation of the methods shall be made to the Ministry of Trade and Industry, respectively to the Directory for Accreditation Chief Executive Officer of KFA.

3. When the Directory of Accreditation evaluates that KFA has meet the criteria pursuant to the standards and other national and international documents, shall issue the certification of accreditation.

1.10. **"Standard"** podrazumeva aplicirana pravila od strane ISO –a za akreditaciju laboratora za testiranje i kalibrisanja;

1.11. **"Prosirenje akreditacije"** podrazumeva povecanje broja akreditiranih usluga ili obalsti akreditacije.

Član 4 Procedure akreditacije

1. Za akreditiranje metoda koje ce biti aplicirane legalne odredbe za Akreditaciju i međunarodni standardi za akreditaciju laboratora za testiranje i kalibrisanja.

2. Zahtev za akreditaciju metoda se vrsi od strane Ministarstva za Trgovinu i Industriju, odnosno Uprave za Akreditaciju od strane Načelnika KAF-a.

3. Kada Upava za Akreditaciju proceni da KAF ispunjava zahteve prema standardima i ostalim nacionalnim i međunarodnim dokumentima, izdaje sertifikat za akreditaciju.

4. Divizioni i Cilësisë duhet të sigurohet në vazhdimësi për kontrollin e cilësisë dhe zbatimin e metodave të akredituara. 5. Çdo devijim nga metodat e akredituara që kanë të bëjnë me kriteret e akreditimit duhet të raportohen nga Divizioni i Cilësisë në Drejtorinë e Akreditimit në pajtim me dispozitat e ligjit për akreditim. 6. Me kërkesën e AKF-së, përsëritja e akreditimit apo zgjerimet e akreditimit bëhet në përputhshmëri me procedurat dhe rregullat e akreditimit. 7. Në rast të pezullimit të akreditimit si pasojë e gjetjeve të shkeljeve gjatë inspektimeve të kryera nga ana e Drejtorisë për Akreditim, AKF-ja në afat sa më të shkurtër kohor do t'i mënjanojë shkeljet dhe plotësojë detyrat e caktuara nga Drejtoria e Akreditimit dhe ta njoftojë me shkrim Drejtorinë e Akreditimit për përmbushjen e detyrave dhe të kërkojë heqjen e pezullimit të akreditimit.	4. The Quality Manager Office must ensure in continuity the quality control and application of methods throughout the accreditation cycle. 5. Any deviation from the accredited methods dealing with the criteria of accreditation must be reported by the office of the Quality Manager in the Directory of Accreditation in accordance with the provisions of the law on accreditation. 6. With the request of the KFA the repeating of the accreditation for accreditation extensions shall be made in accordance with the accreditation procedures and rules. 7. In case of suspension of accreditation as result of findings of violations during the inspections performed by the Directory of Accreditation, KFA within the shortest possible time must avoid violations and must fulfil the assigned by the Accreditation Directory. KFA should notify in written the Accreditation Directory for the fulfilment of duties and requires the removal of suspension of accreditation.	4. Ured Menadzera za Kvalitet treba da se osigura u kontinuitetu za kontrolu kvaliteta i sprovođenje metoda tokom citavog ciklusa akreditiranja. 5. Svaka devijacija iz akreditiranih metoda koje se ticu sa kriterijima akreditacije treba da se izvestavaju od strane Ureda Menadzera za Kvalitet u Upravi za Akreditaciju u skladu sa odredbama zakona za akreditaciju. 6. Prema zahtevu KAF-a ponavljanje akreditacije ili prosirenja akreditacije se vrsi u skladu sa procedurama i pravilima za akreditaciju. 7. U slucaju odlaganja akreditacije kao posledica nalaza prekrasaja prilikom izvršenih inspektiranja od strane Uprave za Akreditaciju, KAF treba da sto u kracem vremenskom roku otklanja prekrasaje i ispuni utvrđene obaveze od strane Uprave za Akreditaciju. KAF treba da obavesti pismenim putem Upravu za Akreditaciju za ispunjavanje obaveza i da zahteva ukidanje odlaganja akreditacije.
---	---	--

8. Në rast të tërheqjes së akreditimit si pasojë e gjetjeve të shkeljeve serioze gjatë inspektimeve të kryera nga Drejtoria për Akreditim, AKF-ja në afat sa më të shkurtër kohor do t'i mënjanojë shkeljet serioze të gjetura nga ana e Drejtorisë së Akreditimit dhe të riaplikojë për akreditim.

Neni 5
Afatet kohore për akreditim të
Laboratorëve të AKF-së

1. Secila metodë e cila fillon të aplikohet nga Laboratorët e AKF-së, pas validimit të saj, duhet t'i nënshtrohet procesit të akreditimit.

2. Metodatat nga paragrafi 1 i këtij neni duhet të akreditohen brenda afatit prej 1 deri në 3 vjet.

3. Afati nga paragrafi 2 i këtij neni për akreditimin e metodave ekzistuese të validuara, do të fillojë të rrjedh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi administrativ.

4. Në rast se paraqiten vështirësi për akreditimin e metodave për shkak të burimeve materiale, resurseve humane dhe

8. In case of accreditation withdrawal as result of violation findings during inspections performed by the Directory of Accreditation, KFA within the shortest possible time must avoid violations found by the Directory of Accreditation and should reapply for accreditation.

Article 5
Time limits for accreditation of
laboratories of KFA

1. Each of the methods which start to be applied from the KFA laboratories, after its validity, must be subject to the accreditation process.

2. The method under paragraph 1 of this article must be accredited within the time limit from 1 to 3 years.

3. The time limit from the paragraph 2 of this article for accreditation of existing validity methods shall start from the day of entry into force of this administrative instruction.

4. In case of appearing difficulties for accreditation of methods because of material resources, human resources and the

8. U slučaju povlačenja akreditacije kao posledica nalazanja ozbiljnih prekršaja prilikom izvršenih inspekcija od strane Uprave za Akreditaciju, KAF treba da u sto kracem vremenskom roku otklanja ozbiljne prekršaje nalazene od strane Uprave za Akreditaciju i da reaplicira za akreditaciju.

Član 5
Vremenski rokovi za akreditaciju
Laboratora KAF-a

1. Svaka metoda koja pocinje da se aplicira od strane Laboratora KAF-a, nakon njene validnosti, treba da podlegne procesu akreditacije.

2. Metode iz stava 1 ovog clana treba da se akreditiraju unutar vremenskog roka od 1 do 3 godine.

3. Rok iz stava 2 ovog clana za akreditaciju postojećih i vazecih metoda, ce poceti da tece od dana stupanja na snagu ovog administrativnog uputstva.

4. U slučaju da se pojave poteškoće za akreditaciju metoda zbog materijalnih izvora, humanih resursa i opreme za logisticku

pajisjeve mbështetëse logjistike, afati nga paragrafi 2 i këtij neni mund të zgjatet me vendim nga Kryeshefi Ekzekutiv AKF-së. 5. Vendimi nga paragrafi 4 i këtij neni duhet të përmbajë arsyetimin lidhur me arsyet e shtyrjes së afatit për akreditimin e metodës dhe afatin e ri për akreditim. 6. Procedurë e njëjtë duhet të vlejë edhe në rast të paraqitjes së jo konformitetit gjatë auditimit për akreditimin e metodave nga ana e Drejtorisë së Akreditimit.	supporting logistic equipments, the time limit from the paragraph 2 of this article may be extended with the decision of the KFA Chief Executive Officer. 5. Decisions under paragraph 4 of this article must contain the justification for extending of the time limit for accreditation of method and the new deadline for accreditation. 6. The same procedure must be valid in case of appearances of non-conformity during the audit for the accreditation of the methods by the Directory of Accreditation.	podrsku, rok i stava 2 ovog clana moze da se produzi odlukom Načelnika KAF-a. 5. Odluka iz stava 4 ovog clana treba da sadrzi opravdanost u vezi sa odlaganjem roka za akreditaciju metode i novi rok za akreditaciju. 6. Ista procedura treba da vazi i u slučaju pojavljivanja nekonformiteta tokom revizije metoda od strane Uprave za Akreditaciju.
Neni 6 Emblema e akreditimit dhe përdorimi Shfrytëzimi dhe përdorimi i emblemës të akreditimit bëhet konform rregullave të përcaktuara nga ana e Drejtorisë së Akreditimit.	Article 6 Emblem of accreditation and its use Exploitation and use of the accreditation emblem shall be made according to the rules set by the Accreditation Directory.	Član 6 Simbol Akreditacije I Upotreba Eksploatacija i korišćenje akreditacije simbol urađeno u skladu sa pravilima Direkcija za akreditaciju .
Neni 7 Dispozitat kalimtare dhe shfuqizuese 1. Metodot ekzistuese dhe të akredituara mbesin në fuqi dhe vlejné sipas afateve të përcaktuara nga Drejtoria e Akreditimit.	Article 7 Transitional provisions and repeal 1. Existing and accredited methods remain in force and apply by the deadlines set by the Accreditation Directorate .	Član 7 Prelazne odredbe i ukidanje 1. Postojeći i akreditovanih metode ostaju na snazi i primenjuju od strane rokovima Direkcija za akreditaciju .

2.Me hyrjen në fuqi të këtij udhëzimi, shfuqizohet Udhëzimi Administrativ nr.01/2012-AKF për procedurat shkencore për akreditim konform standardeve ndërkombëtare dhe afatet për akreditim.

Neni 8 Hyrja në fuqi

Ky udhëzim administrativ hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit nga Kryeshefi Ekzekutiv i Agjencisë së Kosovës për Forenzikë.

Blerim Olluri,
Kryeshef Ekzekutiv i AKF-së

2.With the entry into force of this Directive is repealed Administrative Instruction No.01 / 2012 - AKF for scientific procedures for accreditation according to international standards and deadlines for accreditation .

Article 8 Entry into force

This Administrative Instruction comes into force seven (7) days after the signature of the Chief Executive of the Kosovo Agency for Forensics .

Blerim Olluri,
Executive Chief of KAF

2.Stupanjem na snagu ove Direktive je ukinut Administrativno uputstvo br.01 / 2012 - AKF za naučne procedure za akreditaciju u skladu sa međunarodnim standardima i rokovima za akreditaciju .

Član 8 Stupanje na snagu

Ovo Administrativno uputstvo stupa na snagu sedam (7) dana nakon potpisivanja Izvršni Direktor Kosovske Agencije za Forenziku u .

Blerim Olluri,
Izvršni direktor KAF

